

ZADNJA OPOZORILA

PROSTOZIDARSKI NAČRT ZA UNIČENJE KATOLIŠKE CERKVE (2. del)

»Moje ljudstvo propada,
ker nima spoznanja.
Ker si ti zavrgel spoznanje,
bom jaz zavrgel tebe,
da ne boš več moj duhovnik.
Pozabil si postavo svojega Boga,
tudi jaz bom pozabil tvoje otroke.«

– Ozej 4

PET RAN CERKVE

Drznem si predstaviti domnevo glede ponovne oživitve teme o ranah Cerkve¹, ranah, ki jih trpi v teh dneh; to počnem skromno, kot izraz spoštovanja in ljubezni do katolištva, in bolečine, ki mi daje, da jih prepoznam. To niso moje lastne ideje; veliko avtorjev z večjo modrostjo in veljavo od moje je izrazilo svojo tesnobo in nešteto vernih izraža svoje mnenje o cerkvenih razmerah, včasih tudi z izbruhi ogorčenja, in niti ne skrivajo ideoloških stališč. »Družbeni mediji« so svetovni oder, zmedeni areopag². Ne bom določal položaja ran kot Rosmini, katera je na kateri roki ali nogi, katera na strani. Naštel bom le pet vrst zla, o katerih sem govoril ob različnih priložnostih ali o njih pisal.

1. Začenjam z rano, ki se mi zdi najbolj obsežna

in globoka: **relativizem**, zlo z zgodovinskimi koreninami, ki se je razširilo v 20. stoletju in preželo kulturo, miselnost in vedênje množic. Relativizem je prodril v Cerkev in se v njej kaže kot dvom, zanemarjanje in opustitev nauka vere. Eden glavnih vzrokov je bila po mnenju mnogih pristranska razlaga 2. vatikanskega koncila, zanikanje njegove homogene kontinuitete s prejšnjim učiteljstvom. Mojstri relativizma pogosto trdijo, da je bil ta veliki zbor revolucija, ki je določila spremembo dobe. Z metafizičnega vidika je relativistično stališče enakovredno zanikanju Absoluta in je prikrito v dvoumne predloge. Kot miselna drža pomeni opuščanje objektivnih meril in primat subjektivizma³. Pravzaprav vsak reče, kar mu pride na pamet, in ni nikogar, ki bi ga popravil; še huje, tisti, ki bi ga morali popraviti, spodbujajo zmedo. V zadnjih desetletjih so številni avtorji izražali teološki relativizem, kar je pozneje povzročilo škodo pri pripravi duhovnikov in v pastoralni usmerjenosti duhovščine. Etični relativizem vključuje zanikanje narave, iz katere sledijo objektivna, splošno veljavna načela vedênja: vernike se izrecno ne opominja in ne poziva niti k naravnemu zakonu niti k zapovedim Božjega zakona kot vodilu v osebnem življenju in odnosu do drugih. Širjenje relativizma in njegove trenutne posledice ovirajo namero 2. vatikanskega koncila: »Celotna Cerkev si mora močno prizadevati, da bi ljudje

postali sposobni popraviti popačenje časnega reda in ga usmeriti k Bogu po Kristusu« (*Apostolicam actuositatem*, 7). Kardinal Robert Sarah je v svoji knjigi *Proti večeru gre in dan se je že nagnil* zapisal: »Odlučilno je, da temeljne vrednote upravljajo življenje družb. Relativizem se hrani z zanikanjem vrednot, da bi potrdil svojo škodljivo namero.« Imamo izjemna sredstva za premagovanje skušnjave relativizma: Katekizem Katoliške cerkve in popolno ter jasno učiteljstvo svetega Janeza Pavla II. in Benedikta XVI.

Če se bo v Cerkvi trajno uveljavil relativizem, bo svet šel v propad.

2. Opustošenje bogoslužja. Strogo opozorilo 2. vaticanskega koncila ni bilo upoštevano: »Nobena druga oseba, tudi če je duhovnik, ne sme ničesar dodati, odstraniti ali spremeniti v bogoslužju po svoji lastni oblasti« (*Sacrosanctum concilium*, 21§3). Res je, da veliko duhovnikov dostojanstveno daruje sveto mašo in uspešno vključuje vernike v »polno in aktivno sodelovanje« (prav tam). Vendar se ne da zanikati, in mislim na to, kar se je zgodilo v Argentini, da je bil najbolj sveti obred katolištva na široko manipuliran, vsiljene pa so bile improvizacija, odprava lepote, predvsem v glasbi, kretnje in drže, kot so vzklikanje, ploskanje in ples, ki so popolnoma tuje sveti naravi daritve. Sveto je spodkopano ali je izginilo. Sam

sem slišal svoje kolege škofe reči, da ni več nobene razlike med svetim in posvetnim in da so bili zadovoljni s tem razvojem. Enostransko pojmovanje maše kot bratskega zbora je zasenčilo njeno žrtveno naravo; nihče ne vidi, da je tisto, kar združuje vernike, nadnaravna resničnost: skupna udeleženosť v veri in ljubezni pri Gospodovi velikonočni žrtvi, ki postane zakramentalno navzoča v obredu Cerkve. V nekaterih primerih darovanje postane predstava ali kratka zabava za otroke; češčenje Boga izgine, poskuša se doseči samo zadovoljstvo, »dobro počutje« navzočih. S tem propadanjem, ki ga na kratko opisujem, postaja vera postranska, odnos do Boga pa nadomešča središčna vloga in prvenstvo človeka. Fenomenologija⁴ religije kaže napako takšne drže; verjetno bi se človek kamene dobe danes zgražal zaradi nekaterih katoliških maš; v njih ne bi našel nepogrešljivega sklicevanja na »tisto, kar je drugačno«, na transcendenco, na svet bogov. Izguba občutka za češčenje ima kulturni učinek, ki uničuje človekovo pristno človečnost. Kardinal Robert Sarah je zapisal: »Občutek svetega je v središču vsake človeške civilizacije.« Tu se bom ustavil; bralci lahko zgornjim podrobnostim zagotovo dodajo svoje razmisleke in izkušnje.

3. Sekularizacija⁵ duhovniškega življenja in pomanjkljiva priprava v semeniščih. To je bilo eno

najbolj osupljivih poglavij krize, ki je sledila 2. vati-
kanskemu koncilu. Vzroke in pomen te krize bodo
morali razložiti zgodovinarji, vendar ni mogoče
zanikati, da smo, kot je potožil Pavel VI., »pričako-
vali cvetočo pomlad in namesto nje je prišla surova
zima«. Jacques Maritain, velik prijatelj papeža Mon-
tinija⁶, v knjigi *Kmet iz Garone*⁷ priklič v spomin
»nalezljivo neomoderistično vročico, vsaj v tako ime-
novanih ›intelektualnih‹ krogih; v primerjavi s tem je
bil modernizem v času Pija X. zmeren hlad«. Govori
tudi o »nekakšnem notranjem odpadništvu, ki se
je pripravljalo dolga leta in katerega udejanjenje so
pospešila določena mračna pričakovanja nižjih ravni
duše, včasih lažno pripisana duhu koncila«. Posebno
je bila prizadeta duhovščina; na tisoče duhovnikov je
opustilo službo; neka vrsta »osvoboditve« je mnoge
privedla do zanemarjanja duhovnega življenja; števil-
ni so bili tudi tisti, ki so se posvetili družbenemu in
političnemu »aktivizmu«; duhovniški celibat, v zvezi
s katerim je bilo mogoče zaznati bolj ali manj močno
odklonilno stališče v kateri koli dobi, so kritizirali v
samem načelu, danes pa prizadevanje za njegovo od-
pravo narašča.

Jasno učiteljstvo Pavla VI., Janeza Pavla II. in Be-
nedikta XVI., ki je bilo vzrok za delno obnovo, ne šteje
več veliko, in sicer ne samo glede celibata. Poskusi re-
organizacije semenišč so se pomnožili, vznemirjenost

in dvomi pa se nadaljujejo. Opazil sem, da se včasih nesmiselna pozornost namenja diskvalifikaciji in preganjanju učencev, pri katerih je mogoče zaslediti navezanost na tradicijo, na primer tistih, ki bi se radi dobro naučili latinščino in nosili talár (nekaterim pa ga je celo prepovedano nositi), ni pa upoštevana pravilnost doktrinarne, duhovne in kulturne priprave. Študij se pogosto postavlja v nasprotje s »pastoralno skrbjo«, prihaja do navala domnevno pastoralnih izkušenj, za katere mladi niso pripravljene in ki jim manjka izobraževalna vrednost. Kako lahko Cerkev uspeva ob zapostavljanju resne filozofske, teološke in duhovne priprave svojih bodočih duhovnikov? Ponižno se lahko imam za določeno avtoriteto na tem področju: desetletje sem bil organizator škofijskega semenišča in njegov rektor, pa tudi profesor na teološki fakulteti, kjer so se šolali semeniščniki iz različnih škofij. Med svojim dvajsetletnim služenjem v nadškofiji sem vsako soboto hodil v semenišče in vedno preživel počitnice s semeniščniki. Naučil sem se eno stvar. *Ek tou kósmou ouk eisìn*, »Niso od sveta« (Jn 17,16), je dejal Jezus o apostolih v svojem intimnem pogovoru z Očetom. Tudi duhovniki niso »od sveta«; njihova posvetnost je odprta rana v srcu Cerkve.

4. Propad krščanske družine in naravnega družinskega reda. Cerkev nikoli ni imela tako obsežnega

učenja o zakonski ljubezni, zakonski zvezi in družini kot v zadnjih desetletjih. Vendar se trenutna kultura vsiljuje z neustavljivo silo. Splošnost razveze zakona, ki ji je zakonodaja naklonjena, je privedla do tega, da se mnogi ne poročijo, ampak živijo v priležništvu, glede katerega ni več neodobravanja. Zdaj ne govorimo o možu in ženi, ampak o »partnerju«. V skoraj vseh ubojih žensk je morilec fant ali nekdanji fant, partner ali nekdanji partner. Obžalovati moramo tudi dejstvo, da poroke – kadar do njih pride – ne trajajo; grozni primeri ljudi v »industriji zabave«, h katerim dodajam športnike in politike, ter mediji s svojim nenehnim poudarjanjem so privedli do razvrednotenja zakonske ljubezni in trdnosti družine; številni otroci so sirote živih staršev ali imajo »enega starša«. Spolne zlorabe se v osemdesetih odstotkih primerov dogajajo v družinskih okoliščinah, krivec pa je običajno materin partner. Zakrament poroke ni pravilno cenjen in milost, ki izhaja iz njega, ni poznana. Umetna kontrola rojstva je postala običajna praksa. Okrožnici *Humanae vitae*⁸ so se uprli znatni deli Cerkve in njena petdeseta obletnica je minila neopaženo.

Pastirji Cerkve ne ponavljajo pravilno učenja, ki je dragoceno ne samo za krščansko življenje, ampak ima kulturno, družbeno in politično razsežnost. Pravna odobritev »istospolnih zakonskih zvez« in drugi sprijeni zakoni, ki jih je navdihnili ideologija

spola, spreminjajo ustroj družinskega reda in legalizacija splava se širi. Verniki so podvrženi pritiskom brez primere. Zelo resen pojav je državno vsiljevanje šolskih programov spolne vzgoje, ki je v nasprotju z naravnim in Božjim zakonom in krši pravice staršev. Mlade je treba spremljati, da bodo lahko prepoznali vrednost, lepoto in korist, tako osebno kot družbeno, kreposti devištva, vendar se to ne zdi pastoralna prioriteta. V katoliških šolah je zelo težko oblikovati mlade v skladu s temi bistvenimi stvarnostmi in družine na splošno ne sodelujejo; v številnih primerih ob vsem povedanem tega niso zmožne storiti.

Skratka, gre za odprto rano, ki obilno krvavi; s to krvjo odteka življenje družbe. Je to rana družbe? Zagotovo, ampak je tudi rana Cerkve. To je tragedija.

5. Razkristjanjenje družbe. Opisani proces je hkrati proces razčlovečenja. Njegov vzrok je najprej notranje, verske narave: kristjani, ki ne živijo kot taki; krščene osebe, ki niso končale krščanskega uvajanja ali po opravljenem obredu »samo obhajila« ne vztrajajo pri zakramentalni praksi. Niso bile poučene o resnicah vere in požrla jih je poganska kultura. Že sveti Pavel je opazil to težavo, na primer v skupnosti v Korintu; šel je tako daleč, da je rekel, da niti med pogani ni bilo tako hudih pregreh (prim. 1 Kor 5,1; 6,8-11). Ta notranja šibkost Cerkve, duhovni padec